

Studiebekrachtiging in aanloop- en duale structuuronderdelen in het voltijds gewoon secundair onderwijs

Karolien Billen en Barbara Heyde
Dienst Lerenden
17 mei 2023

De deliberatievraag

- Heeft de leerling in voldoende mate de doelstellingen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving en opgenomen in het curriculumdossier en in de leerplannen bereikt?
  - > resulteert in evaluatiebeslissing over het al dan niet met vrucht beëindigen van een structuuronderdeel of graad
- Hoewel met de deliberatievraag wordt teruggeblikt is een prospectieve benadering van belang
  - Heeft de leerling voldoende inhouden verworven om goed te kunnen aansluiten in het logische vervolgjaar? (geen afvinklijst)
  - Is de leerling voldoende bekwaam om in het beroepsleven in te stappen?

Dossier van de leerling

- Delibereren op basis van het volledige dossier van de leerling dat betrekking heeft op school- en werkplekcomponent
  - Evaluatiegegevens van leraren (toetsen, proeven, opdrachten ...)
  - Vaststellingen en adviezen van de (begeleidende) klassenraad
  - Inbreng van mentor
  - Externe certificering
  - ...

Deliberatiehouding

- **Toekomstgericht**
  - Blick op de toekomst
  - Wat zijn de mogelijkheden voor de leerling op basis van de vorderingen die leerling doorheen het schooljaar heeft gemaakt?
  - Welke studie- en/of beroepskeuze is het best afgestemd op de specifieke capaciteiten, interesses en behoeften van de leerling?
- **Positief**
  - Aandacht voor positieve en sterke kanten van de leerling
  - Geen overbeklemtoning van wat de leerling niet kan
  - Scheiding tussen orde, tucht en evaluatie
- **Objectief**
  - Geen vooringenomenheid op basis van bv. origine, sociale afkomst of geslacht
- **Collegiaal en consensusgericht**
  - Evaluatiebeslissing is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Stemming is uitzonderlijk
  - Elk lid van de klassenraad stelt zich loyaal op tegenover de genomen evaluatiebeslissing
- **Discretieplicht**
  - Ambtsgeheim, geen informatie geven aan buitenstaanders

Mogelijke beslissingen

- Modellen voor nog niet gemoderniseerde leerjaren
  - zie uitvoeringsbesluit dual en omzendbrief SO/2019/01
- Modellen voor gemoderniseerde leerjaren
  - zie ministerieel besluit van 18 juli 2022 en omzendbrief SO/2019/01

Zie ook dia 33

Mogelijke beslissingen

in gemoderniseerde leerjaren - voor het geheel van de vorming:

- Oriënteringsattest A
  - in het 1ste of 2de leerjaar van de tweede graad of het 1ste leerjaar van de derde graad
  - leerjaar met vrucht en zonder clausulering beëindigd
- Oriënteringsattest B
  - in het 1ste of 2de leerjaar van de tweede graad
  - leerjaar met vrucht en met clausulering beëindigd
- Oriënteringsattest C
  - alle leerjaren
  - leerjaar niet met vrucht beëindigd

Getuigschrift - diploma

in gemoderniseerde leerjaren

- getuigschrift tweede graad SO, OK2
  - In 2de leerjaar van de tweede graad (A-fin dual)
  - Leerjaar met vrucht beëindigen en de beroepsgerichte competenties van BK/DK die eraan verbonden zijn in voldoende mate behalen
  - In 1ste of 2de leerjaar van derde graad (A-fin dual)
    - Indien leerling overgaat naar derde graad op basis van BK/DK (zie flex. overstap)
    - Als de nog niet behaalde doelen van een duale structuuronderdeel 2de graad (AV) in voldoende mate zijn behaald
  - Uitzonderlijk: via kwalificerend traject op maat in een aanloopstructuuronderdeel
- diploma van secundair onderwijs, OK3
  - 2de leerjaar van de derde graad (A-fin)
    - Leerjaar met vrucht beëindigen en de beroepsgerichte competenties van BK/DK die eraan verbonden zijn in voldoende mate behalen

Studiebewijzen

In gemoderniseerde leerjaren

- Bewijs van beroepskwalificatie (BK)
  - Wordt niet uitgereikt als OK behaald
  - Niet in aanloopstructuuronderdelen
    - In aanloopstructuuronderdeel 2de graad enkel uitzonderlijk mogelijk binnen een kwalificerend traject op maat
- Bewijs van deelkwalificatie (DK)
  - Wordt niet uitgereikt als OK of BK behaald
  - Niet in aanloopstructuuronderdelen
    - In aanloopstructuuronderdeel 2de graad enkel uitzonderlijk mogelijk binnen een kwalificerend traject op maat
- Bewijs van competenties
  - Wordt niet uitgereikt als OK, BK of DK behaald

Studiebekrachtiging op het EINDE VAN HET SCHOOLJAAR 2022-2023 (JUNI 2023)

Tweede graad : gemoderniseerd

Derde graad: niet gemoderniseerd

Studiebekrachtiging aanloopstructuuronderdelen einde schooljaar 2022-2023 (juni 2023)

TWEEDE GRAAD - **leerjaarevaluatie**

1ste leerjaar

- Oriënteringsattest A (of B) of C
  - + bewijs van competenties als de leerling de overstap maakt naar duaal structuuronderdeel of het traject stopzet en competenties heeft verworven

2de leerjaar

- Oriënteringsattest A (of B) of C
  - Bij A of B-attest + getuigschrift van de tweede graad OK2
    - Uitzonderlijk kwalificerend traject op maat
  - Bij C-attest + bewijs van competenties
    - Indien de leerling geen competenties verworven heeft, kan het cdo een eigen schoolattest voorzien
    - Uitzonderlijk kwalificerend traject op maat -> bewijs van BK/DK indien beroepsgerichte competenties in voldoende mate bereikt

Studiebekrachtiging aanloopstructuuronderdelen einde schooljaar 2022-2023 (juni 2023)

TWEEDE GRAAD - **graadevaluatie**

1ste leerjaar

- Attest van lesbijwoning als regelmatige leerling
  - + bewijs van competenties als de leerling de overstap maakt naar duaal structuuronderdeel of het traject stopzet en competenties heeft verworven

2de leerjaar

- Oriënteringsattest A (of B) of C
  - Bij A of B-attest + getuigschrift van de tweede graad OK
    - Uitzonderlijk kwalificerend traject op maat
  - Bij C-attest + bewijs van competenties
    - Indien de leerling geen competenties verworven heeft, kan het cdo een eigen schoolattest voorzien
    - Uitzonderlijk kwalificerend traject op maat -> bewijs van BK/DK indien beroepsgerichte competenties in voldoende mate bereikt)

Studiebekrachtiging aanloopstructuuronderdelen einde schooljaar 2022-2023 (juni 2023)

DERDE GRAAD - enkel graadevaluatie

1ste leerjaar

- Attest van regelmatige lesbijwoning
of bewijs van competenties als de leerling de overstap maakt naar een duaal structuuronderdeel of het traject stopt

2de leerjaar

- Bewijs van competenties of attest van regelmatige lesbijwoning

TWEEDE GRAAD - **leerjaarevaluatie**

1ste leerjaar

- Oriënteringsattest A (of B) of C
  - + bewijs van competenties **of** bewijs van BK/DK als de leerling het traject stopt

2de leerjaar

- Oriënteringsattest A (of B) of C
  - Bij A en B-attest: **getuigschrift van de tweede graad SO, OK2**
  - Bij C-attest: **bewijs van BK/DK of bewijs van competenties**
    - **Indien meerdere BK/DK kan bewijs van BK/DK gecombineerd worden met bewijs van competenties indien de leerling niet elk BK/DK behaalt**

TWEEDE GRAAD - **graadevaluatie**

1ste leerjaar

- Attest van lesbijwoning als regelmatige leerling

2de leerjaar

- Oriënteringsattest A (of B) of C
  - Bij A of B-attest: getuigschrift van de tweede graad SO, OK2
  - Bij C-attest: bewijs van BK/DK of bewijs van competenties
    - Indien meerdere BK/DK kan bewijs van BK/DK gecombineerd worden met bewijs van competenties indien de leerling niet elk BK/DK behaalt

DERDE GRAAD - **graadevaluatie**

1ste leerjaar

- Attest van regelmatige lesbijwoning
of bewijs van competenties (**of** uitzonderlijk bewijs van BK/DK) als de leerling zijn traject stopt.

2de leerjaar

- Studietoetschrift tweede leerjaar derde graad SO, OK3
of bewijs van BK/DK **of** bewijs van competenties
  - Indien meerdere BK/DK kan bewijs van BK/DK gecombineerd worden met bewijs van competenties indien de leerling niet elk BK/DK behaalt

Studiebekrachtiging in DE LOOP van HET SCHOOLJAAR 2023-2024

Tweede graad + 1ste leerjaar derde graad gemoderniseerd
2de leerjaar van de derde graad niet gemoderniseerd

Studiebekrachtiging in de loop van het schooljaar 2023-2024

ALGEMEEN

- In duale structuuronderdelen en aanloopstructuuronderdelen kan er in de loop van het schooljaar vervroegd geattesteerd worden als alle toepasbare doelen werden bereikt. Het gaat dus om het geheel van de vorming (beroepsgerichte competenties én algemene vorming).
- Vervroegd attesteren kan niet in het 1ste leerjaar bij graadevaluatie
- (zie ook verder dia 42)

Studiebekrachtiging in aanloopstructuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

TWEEDE GRAAD - **leerjaarevaluatie**

1ste leerjaar

- Bewijs van competenties als de leerling de overstap maakt naar een duaal structuuronderdeel of het traject stopzet
  - Indien de leerling geen competenties verworven heeft, kan het cdo een schoolattest voorzien
- Vervroegd attesteren mogelijk: oriënteringsattest A (of B)
  - indien alle toepasbare doelen bereikt zijn om over te gaan naar hoger leerjaar

Studiebekrachtiging in aanloopstructuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

TWEEDE GRAAD - **leerjaarevaluatie**

2de leerjaar

- Bewijs van competenties als de leerling de overstap maakt naar een duaal structuuronderdeel of het traject stopzet
  - Indien de leerling geen competenties verworven heeft, kan het cdo een schoolattest voorzien
- Vervroegd attesteren mogelijk enkel met een kwalificerend traject op maat: oriënteringsattest A (of B) én getuigschrift tweede graad SO, OK2
  - indien alle toepasbare doelen zijn bereikt

Studiebekrachtiging in aanloopstructuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

TWEEDE graad - **graadevaluatie**

1ste leerjaar

- Bewijs van competenties als de leerling de overstap maakt naar een duaal structuuronderdeel of het traject stopzet
  - Indien de leerling geen competenties verworven heeft, kan het cdo een schoolattest voorzien
- Vervroegd attesteren niet mogelijk

Studiebekrachtiging in aanloopstructuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

TWEEDE graad - **graadevaluatie**

2de leerjaar

- Bewijs van competenties als de leerling de overstap maakt naar een duaal structuuronderdeel of het traject stopzet
  - Indien de leerling geen competenties verworven heeft, kan het cdo een schoolattest voorzien
- Vervroegd attesteren mogelijk enkel met een kwalificerend traject op maat: oriënteringsattest A (of B) én getuigschrift tweede graad SO, OK2
  - indien alle toepasbare doelen zijn bereikt

Studiebekrachtiging in aanloopstructuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

DERDE GRAAD - **leerjaarevaluatie**

1ste leerjaar

- Bewijs van competenties als de leerling de overstap maakt naar een duaal structuuronderdeel of het traject stopzet
  - Indien de leerling geen competenties verworven heeft, kan het cdo een schoolattest voorzien
- Vervroegd attesteren mogelijk: oriënteringsattest A
  - indien alle toepasbare doelen zijn bereikt om over te gaan naar hoger leerjaar

2de leerjaar (nog niet gemoderniseerd, nog geen leerjaarevaluatie)

Studiebekrachtiging in aanloopstructuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

DERDE GRAAD - **graadevaluatie**

1ste leerjaar

- Bewijs van competenties als de leerling de overstap maakt naar een duaal structuuronderdeel of het traject stopzet
  - Indien de leerling geen competenties verworven heeft, kan het cdo een schoolattest voorzien

2de leerjaar

- Bewijs van competenties of attest van regelmatige lesbijwoning als de leerling de overstap maakt naar een duaal structuuronderdeel of het traject stopzet

Studiebekrachtiging in duale structuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

TWEEDE GRAAD - **leerjaarevaluatie**

1ste leerjaar

- Enkel vervroegd attesteren: oriënteringsattest A (of B)
  - Indien alle toepasbare doelen zijn bereikt om over te gaan naar hoger leerjaar

2de leerjaar

- Enkel vervroegd attesteren: oriënteringsattest A (of B) én getuigschrift tweede graad SO, OK2

Studiebekrachtiging in duale structuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

TWEEDE GRAAD - **graadevaluatie**

1ste leerjaar

- Geen vervroegde attestering mogelijk in de loop van het schooljaar wel
- Cdo kan schoolattest voorzien

2de leerjaar

- Enkel vervroegd attesteren: oriënteringsattest A (of B) én getuigschrift van de tweede graad SO, OK2

Studiebekrachtiging in duale structuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

DERDE GRAAD - **leerjaarevaluatie in 1ste leerjaar derde graad**

(1ste leerjaar gemoderniseerd, 2de leerjaar niet gemoderniseerd)

1ste leerjaar

- Enkel vervroegd attesteren: oriënteringsattest A
- Cdo kan schoolattest voorzien

2de leerjaar

- Nog niet gemoderniseerd, nog geen leerjaarevaluatie

Studiebekrachtiging in duale structuuronderdelen in de loop van het schooljaar 2023-2024

DERDE GRAAD - **graadevaluatie**

(1ste leerjaar gemoderniseerd, 2de leerjaar niet gemoderniseerd)

1ste leerjaar

- Geen vervroegde attestering mogelijk in de loop van het schooljaar
- Cdo kan schoolattest voorzien

2de leerjaar

- Studiegetuigschrift tweede leerjaar derde graad SO, OK3 **of** bewijs van BK/DK **of** bewijs van competenties
  - toepassing van uitdovend art. 357/18 Codex Secundair Onderwijs
  - Indien meerdere BK/DK kan bewijs van BK/DK gecombineerd worden met bewijs van competenties indien de leerling niet elk BK/DK behaalt

Motivering

- Inhoudelijke motivering wordt schriftelijk veruitwendigd
  - Motivering wordt neergeschreven in de notulen van de klassenraad
- Motiveren vanuit het globale dossier
- Staving aan de hand van concrete gegevens
- In beginsel geen boek schrijven
  - Evaluatiegegevens worden geacht correct te zijn
  - Deskundigheid van de leraar
- Geen standaardformulering of passe-partout
- Indien beroepsprocedure: formulering kan worden uitgebreid

Formaliseren van beslissingen

- Proces-verbaal en notulen
- Gemoderniseerde leerjaren
  - Modellen in ministerieel besluit van 18 juli 2022
    - Oriënteringsattest A, B, C uitgereikt in de tweede graad (bijlage 6, 7 en 8)
    - Getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie niveau 2 (bijlage 11)
    - Bewijs van beroepskwalificatie, deelkwalificatie en bewijs van competenties (bijlage 13, 14 en 15)
    - Attest van lesbijwoning als regelmatige leerling (bijlage 16)
      - bij graadevaluatie na het 1ste leerjaar van de graad
- Nog niet gemoderniseerde leerjaren
  - Modellen in Uitvoeringsbesluit dual
    - Studiegetuigschrift van het 2de leerjaar van de derde graad (OK3) (bijlage 2)
    - Studiegetuigschrift van het 3de leerjaar van de derde graad (OK4) (bijlage 4)
    - Diploma van secundair onderwijs (OK4) (bijlage 1)
    - Bewijs van beroepskwalificatie, bewijs van deelkwalificatie en bewijs van competenties (bijlage 6, 7 en 8)
    - Attest van regelmatige lesbijwoning (bijlage 9)
      - bij vroegtijdige beëindiging van de opleiding zonder dat er attesteerbare competenties verworven zijn
      - na het eerste leerjaar van de graad

Vragen

barbara.heyde@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 507 08 66

karolien.billen@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 507 08 11

